

Katri Ojala

16.10.2024

Dnro 001/81/2024

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönnö 10.10.2024

HE 125/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kansaneläkelain ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi

Akava ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi kansaneläkelain ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi. Akava toteaa asiasta seuraavaa.

Esityksellä tavoitellaan säästöjä julkiseen talouteen. Lisäksi tavoitteena on selkeyttää etuusjärjestelmää. Akava pitää tavoitetta julkisen talouden tasapainottamisesta sinänsä perusteltuna ja suhtautuu myönteisesti myös esityksen tavoitteeseen etuusjärjestelmän selkeyttämisestä. Esityksen merkitys osana muita sosiaaliturvajärjestelmän säästöjä tulisi kuitenkin arvioida kokonaisuutena, erityisesti syrjäytymisriskien kasautumisen kannalta.

Esitys liittyy hallituksen esitykseen eduskunnalle sosiaaliturvarahastojen säästöjen valtion ja kuntien talouden vahvistamiseen ohjaamista ja sairauspäivärahan muutoksia koskevaksi lainsäädännöksi. Kyseisessä esityksessä kanavoidaan täysimääräisesti valtiolle ja kunnille ne vakuutusmaksuihin kohdistuvat säästöt, jotka syntyvät tässä esityksessä ehdotetuista ikärajojen muutoksista. Vaikka sairauspäivärahan ja kuntoutusrahaetuuksien alaikäraja ehdotetaan nostettavaksi, sairausvakuutuksen työtulovakuutuksen päivärahamaksun alaikäraja ei esityksessä ehdoteta nostettavaksi. Sosiaalivakuutuksen muutoksissa on lähtökohtaisesti pidetty tärkeänä vakuutusperiaatteen toteutumista. Akava vastustaa sosiaalivakuutusmaksuilla rahoitettavien etuuksien säästövaikutusten kanavointia valtiontalouden hyväksi vakuutusperiaate rikkoen.

Akava kannattaa työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön paluuta tukevan määräaikaisen lepäämislain jatkamista, mutta näkee lain vakinaistamisen ensisijaisena vaihtoehtona.

Akava ry:n puolesta

Katri Ojala
johtava asiantuntija